

Allmänna Barnhuset maj 2013

Socialtjänst för socialt utsatt barn -evidensbaserad praktik på 1960-talet

Jag var inbjuden till Allmänna Barnhusets konferens "Socialtjänst för socialt utsatt barn" och fick lyssna till många kloka och intressanta föredrag och diskussioner.

Bland annat pratade **Anna-Lena Lindqvist**, docent i socialt arbete, om förändringar inom det sociala barnavårdsarbetet. Det hon sa bygger på erfarenheter från en studie i åtta kommuner i Uppsala län.

– Socialt barnavårdsarbete var tidigare ett karriäryrke, men numera är det ett genomgångsarbete, menade Anna-Lena. En tredjedel av socialsekreterarna är nyanställda. Många av dessa saknar erfarenhet av yrket. En konsekvens av detta är att en stor del av arbetsledarnas tid går åt till rekrytering och introduktion. En annan är att en tredjedel av arbetsstyrkan inte kan göra en full arbetsinsats. En tredje att de erfarna överutnyttjas och slutar. En ond cirkel.

Hur har det blivit såhär? Förr, säger Anna-Lena, var barnvårdsassistent ett karriäryrke som hade status och krävde erfarenhet.

Tja, tänker jag. När då förr?

När Anna-Lena och många andra talar om förr, menar man 1980-talet. När jag tänker på förr var det 1960-tal. Bristen på socialassistenter var stor och vi som fick jobb var både unga och oerfarna. Inte minst jag. 22 år, med färsk och utländsk socionomexamen. Och lönen, omkring 1 300:- kronor i månaden var inte över sig.

Men när Anna-Lena kommer till vilka lärdomar man kan dra av Uppsalastudien känner jag igen mig; För att vara rustade att hantera det krisarbete som socialt barnavårdsarbete ofta är, krävs tre saker; **tillräcklig bemanning, tillgängliga och stödjande arbetsledare och en stabil organisation.**

Och plötsligt förstår jag hur det gick till när jag lärde mig det som skulle komma att bli mitt yrke ett antal år framåt. Jag och mina lika unga och oerfarna kollegor i Stockholms barnavårdsnämnd arbetade i en mycket stabil organisation, där det rådde stor ordning och reda. Bemanningen var god, besparingar var det aldrig tal om, och cheferna var ständigt närvarande, engagerade och aktivt deltagande. Även i den politiska nämnden fanns ett starkt engagemang. **Curt Böre** och **Percy Franzén**. Någon som kommer ihåg dom? Det fanns tid för reflexion och eftertanke både i arbetslaget och i organisationen. Långsamt utvecklade vi vår förståelse och kompetens.

Med detta vill jag inte påstå att det i alla avseenden var bättre förr. Även då gjorde vi fel och i dag möter barnavården andra problem än för 50 år sedan. Barn och unga lever i ett hårdare klimat och dom svårlösta problemen har blivit fler. Samtidigt har alla former av kunskap ökat, inte minst genom forskningen i socialt arbete. Men kunskaperna har svårt att få genomslag.

Frågan är om dagens sociala barnavård skulle vara hjälpt av samma recept som på 1960-talet; tillräcklig bemanning, tillgängliga och stödjande arbetsledare och en stabil organisation. Kompletterat med tid, tålamod och uthållighet och chefer som fokuserar på socialtjänstens uppgifter och på socialarbetarna vardagsarbete.

Den som vill hävda att det är så i dag rekommenderas att ta del av en annan studie som gjorts av fil dr **Wanja Astvik** och **Marika Melin**, Psykologiska Institutionen på Stockholms Universitet, och som presenterades på samma konferens under rubriken; **Lojal, lydig och tyst**.

Gun-Lis Angsell